

вотът. Обаче, единъ день човѣкъ изгаря, както почти всички нѣща изгарятъ — свършва му се маслото. Не казвамъ, че той умира, а — изгасва, но ако му турите малко масълце, пакъ ще гори. Щомъ имате разумность въ себе си, всѣкога може да възобновите топлината. У Исаия, у този виденъ пророкъ, се заражда единъ страхъ. Уменъ човѣкъ билъ той, но кое е онова нѣщо, което го уплашило? Можете ли да си обясните произхода на страха, отдѣ води своето начало? — Тази велика сила, Любовта, тя е, която произвежда страха. Страхътъ, това е една сила, която дава потикъ на човѣшката разумность. Само страхливитѣ хора могатъ да бждатъ учени хора. И ние сме учени, защото сме страхливи. И дѣйствително, извадете страха отъ който и да е човѣкъ, и той не може да стане ученъ. Ами онзи учениятъ търговецъ-финансистъ, защо е станалъ такъвъ? — Страхътъ, бабамъ. Страхътъ е, който го кара да държи смѣтка за всичко. Страхътъ го е да не остане гладенъ, голъ, босъ, да не се изложи прѣдъ обществото. Онзи ученикъ защо учи? — Отъ страхъ учи. Онзи на бойното поле защо се бие, защо воюва? — Отъ страхъ воюва той. Навсѣкждѣ отъ страхъ се биятъ, отъ страхъ воюватъ хората. И послѣ казватъ: „Тия хора сж герои“. Не, азъ оспорвамъ това. Това е лично мое схващане, азъ ще ви го докажа. Ще направя едно сравнение, ще ви приведа едно морално положение. То е слѣдующето: туй, което всички хора вършатъ въ даденъ моментъ е прѣстѣпление, а туй, което азъ върша въ сжщия моментъ е добро. Вие ще кажете, че туй мое твърдение е криво, нали така? Хубаво, азъ имамъ пълна каса съ злато. Всѣки, който би бръкналъ въ моята каса, какъвъ ще е? — Прѣстѣпникъ. Азъ мога да го подведа подъ законъ. Но, ако азъ бръкна въ своята каса, азъ съмъ мораленъ човѣкъ. Слѣдователно, касата, въ този случай, признава само мене за мораленъ човѣкъ, но всѣки другъ, който бръкне въ моята каса, споредъ закона, е прѣстѣпникъ. Азъ като бръкна, касата прави за мене изключение. Защо? Я ми кажете! Нали вие сте хора на разсѣждението. Туй сж закони на съвременното общество. Ще кажете: това е илюзия. Не, това е така, но азъ питамъ: на какво основание от-